

Samenvatting

WINKEL

't één & t ander is (g)een gewone winkel. Het is een winkel met net iets meer. De producten die verkocht worden in 't één & t ander hebben reeds een leven voor ze in de winkel komen. Het zijn stuk voor stuk handgemaakte producten die het verhaal vertellen van de mensen die ze creëerden. Mensen die om één of andere reden terecht kwamen in een psychiatrisch ziekenhuis. Mensen die in de werkateliers van de ergotherapie aan zichzelf kwamen werken. Met als zichtbaar resultaat de producten in onze winkel.

De winkel is, na een intensieve voorbereiding vanuit de ergodienst, uiteindelijk gestart begin 2011. Hij slaat een brug tussen psychiatrie en de maatschappij. De handgemaakte producten tonen dat iemand met een psychische kwetsbaarheid meer is dan die kwetsbaarheid alleen.

Het unieke aan het project is dat patiënten de winkel zelf mee uitbaten. Het is een manier om werkervaring op te doen, met het oog op doorgroei naar een werksituatie buiten het ziekenhuis en het is een vervolg op de arbeidsrehabilitatie binnen het ziekenhuis.

Al te vaak merkten we een vacuüm tussen de veilige omgeving van het ziekenhuis en het werkveld erbuiten.

Werkgevers staan niet te springen om mensen met een psychische kwetsbaarheid een leerstage te laten doen, de wetgeving is soms beperkend om hen kansen te geven te groeien, ...

Veel patiënten hebben te weinig zelfvertrouwen of missen de knowhow om zichzelf en/of de realiteit van de arbeidsmarkt in te schatten. Vaak is het moeilijk om los te komen van het ziekenhuis en is de stap naar de maatschappij toe zeer groot.

Binnen het ziekenhuis zijn voldoende trainingsmogelijkheden op vlak van algemene arbeidsvaardigheden, maar we missen mogelijkheden en kansen om sociale vaardigheden te trainen in 'reële' situaties. Hulpverleners hebben vaak de neiging om over te beschermen, hebben moeite om los te laten....

Al deze vaststellingen toonden de nood aan leersituaties in het werkveld, met een therapeutische opvolging die snel afgebouwd wordt. Door een uitdaging met veel verantwoordelijkheid te bieden aan mensen die de verwachting hebben ooit los te komen van het ziekenhuis, willen we een leer- en ervaringsstage creëren in de vorm van een winkeljob. Dit betekent behalve verkoop, ook ontvangen van klanten, omgaan met geld, etalage maken, stockbeheer, onderhoud winkel, bestellingen opnemen, omgaan met instructies van bovenaf (baas, chef,...) ...

Onze winkel is vier namiddagen open en kan dus 4 mensen tewerkstellen. Daarnaast zijn ook verschillende personen onrechtstreeks betrokken bij de uitbouw vanuit de therapie (promotie, levering,...)

Voorwaarden om een ervaringsstage te kunnen starten zijn :

- het willen loskomen van het ziekenhuis, willen (her)integreren via arbeid, productief zijn.
- nog nood hebben aan een ervaringsstage na het volgen van arbeidsrehabilitatie
- 1 x per week van 13.30 tot 17.30 de winkel (buiten muren van ziekenhuis) open houden samen met een logistiek assistent.

- voor een beperkte periode van +/- 6 maanden – tijdens tussentijdse evaluaties worden bevoegdheden en takenpakket progressief uitgebreid. Tezelfdertijd wordt in overleg met ergotherapeut en maatschappelijk werker gezocht naar een vervolg op de stage.

Naast individuele begeleiding van mensen hebben we aandacht voor de integratie van de winkel in het straatbeeld. Dit gebeurt bij voorkeur door samenwerkingsverbanden aan te gaan buiten de geestelijke gezondheidszorg. Voorbeelden zijn: Unizo (deelname actie 'met belgerinkel naar de winkel' – Technische school opleiding etalage, ...). Naast integratie van de individuen ervaren we de noodzaak om te werken aan een positieve beeldvorming van psychiatrie.

WINKEL WORKSHOPS

Vanuit het idee van (her)integratie zijn we verder gaan denken om nevenactiviteiten te ontwikkelen rond de winkel. Het belangrijkste doel hierbij is contacten te stimuleren tussen mensen met een psychische kwetsbaarheid en 'gezonde' mensen.

Naast 'productief zijn' is 'communicatie' belangrijk om te slagen in de (her)integratie. Na enkele jaren verblijf in psychiatrie, is het voor veel mensen moeilijk om terug contacten te leggen in de maatschappij. Maar ook buitenstaanders hebben meestal geen correct beeld over mensen met een psychische kwetsbaarheid. We geloven dat beide groepen baat hebben bij wederzijds contact.

Vanuit dit idee willen we met de winkel creatieve workshops organiseren voor gemengde groepen van 4 patiënten en 4 buitenstaanders. We willen beide groepen uit hun comfortzone halen en aan de hand van deze doe-activiteiten ongedwongen kennis laten maken met elkaar.

Het concept van de workshops staat nog in de kinderschoenen. In september ging een eerste workshop door: 'kerstbomen maken van hopperanken'. Het enthousiasme langs beide zijden was heel groot.

Het zou een hart onder de riem zijn voor de verdere uitbouw van deze workshops en voor de blijvende ondersteuning van de winkel, mochten we het prijzengeld winnen.

verklaring Logo

Het **oranje** in ons logo onderstreept de band met het Psychiatrisch Ziekenhuis H Hart. Ook daar is het logo oranje. De '&' staat voor verbinding, niet 'of' maar 'en'. Binnen **en** buiten het ziekenhuis.

Wie goed kijkt merkt een **vlekje** op... een irritant foutje in de druk? Iets onafs? Een beschadiging? In ieder geval iets waar je niet meer naast kan kijken eens je het hebt opgemerkt... Jammer? Jammer! Is dit niet het verhaal van de psychiatrische patiënt? Een kwetsbaarheid, een irritatie... Je zal het maar hebben... Maar we kunnen ermee leven, we moeten het niet wegsteken...

Beschrijving

Het is ontstaan vanuit de bekommernis om via arbeid, productief zijn, mensen te kunnen (her)integreren. Vanuit de ergodienst hebben we een project arbeidsrehabilitatie waar we de nood ondervonden aan een schakel tussen het ziekenhuis en het werkveld. We zochten een plaats buiten de bescherming van psychiatrie en hulpverlening waar werkervaring kon opgedaan worden en waar ook ruimte was om te werken aan sociale vaardigheden. Maar ook een plaats waar patiënten directe verantwoordelijkheid krijgen en kansen om te mislukken, om te leren en om het zelfvertrouwen te

verstevigen.

Tijdens het uitwerken van het project kwam ook de factor 'contacten met mensen buiten het ziekenhuis' naar boven als versterkende factor in het integratieproces. Hieruit vloeide ook het idee van winkel als uitvalbasis voor workshops voort. Daarnaast is het voor onze mensen heel moeilijk om binnen een bestaande vereniging aansluiting te vinden.

De voornaamste doelstelling is mensen die om één of andere reden 'blijven hangen' in psychiatrie een tussenstap te bieden.

Om mensen met een psychische kwetsbaarheid:

- via arbeid (betaald of niet) terug te integreren (grootste accent voor de winkel).
- via contacten met mensen buiten de psychiatrie zelfbewuster te maken en meer zelfvertrouwen te geven (grootste accent voor de winkelworkshops).

Het project kadert binnen de arbeidsrehabilitatie van de dienst Ergotherapie van het psychiatrisch ziekenhuis H Hart te Leper.

Bij ons weten is er binnen de wereld van psychiatrische ziekenhuizen geen identiek initiatief, hoewel de doelstellingen gedeeld worden. Binnen de gehandicaptensector en arbeidszorg bestaan gelijkaardige initiatieven. Het grote verschil is hier dat onze doelstelling vooral ligt bij het aanbieden van (werk)ervaring. Het is zo dat er een maximale verantwoordelijkheid gegeven wordt aan de patiënt en dat de periode zeer beperkt is (+/- 6 maanden). Het uiteindelijke doel is doorstroming naar het reguliere circuit. Het is uniek dat mensen rechtstreeks vanuit het ziekenhuis kunnen starten.

Het project kadert in de tijdsgeest van de vermaatschappelijking van de zorg en art 107 in de psychiatrie.

Daarnaast zijn er elementen van het 'place then train' principe te herkennen + de ergotherapeutische overtuiging dat het hebben van contacten (bij voorkeur buiten de zorgsector) en het uitvoeren van arbeid de kansen tot slagen van integratie verhogen.

Voor meer informatie kan u terecht bij de contactpersoon.